

Klasa: 011-01/2014-02/006
Urbroj: 580-05/26-20147-002
Zagreb, 19. ožujka 2014.

Ministarstvo financija
g. Slavko Linić, ministar

Katančićeva 5
10000 Zagreb

Predmet: Ministarstvo financija

- Prijedlog Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis, ili djelomičan otpis potraživanja
- mišljenje; dostavlja se

Veza: Vaš dopis, klasa: 011-01/13-01/486, urbroj: 513-05-04/14-6 od 10. ožujka 2014.

Poštovani,

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 14. ožujka 2014. dopis Ministarstva financija kojim se traži mišljenje na Prijedlog Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis, ili djelomičan otpis potraživanja (dalje: Prijedlog Uredbe).

U bitnome izmjene važeće Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis, ili djelomičan otpis potraživanja («Narodne novine», broj 52/13; dalje: Uredba), sadržane su u člancima 2., 11. i 13. Prijedloga Uredbe.

Naime, člankom 2. Prijedloga Uredbe, predlaže se preciznije definiranje pojmova dug i potraživanje na koja se ne odnose odredbe Prijedloga Uredbe te se predlaže dodavanje odredbe kojom se traži da nadležno tijelo kod odgode plaćanja, obročne otplate duga, otpisa ili djelomičnog otpisa potraživanja s osnove zajedničkog prihoda pribavi suglasnost od subjekata kojima prihod pripada.

Člankom 11. Prijedloga Uredbe, predlaže se članak 31. važeće Uredbe dopuniti na način da se na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva odobri obročna otplata potraživanja nastalih s osnove parničnih troškova ako je zahtjev za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga ili otpis potraživanja podnesen prije pokretanja ovršnog postupka.

Također, Prijedlogom Uredbe u članku 13. predlaže se izmjena članka 33. važeće Uredbe na način da se propišu uvjeti i način djelomičnog otpisa kredita odobravanih od strane bivšeg Fonda za razvoj i zapošljavanje u manjem opsegu od onog koji je bio predviđen važećom Uredbom iz razloga što, kako se navodi u obrazloženju Prijedloga Uredbe, direktive Europske unije strogo zabranjuju davanje bespovratnih potpora po kriteriju izvoza.

Temeljem članka 4. stavka 1. podstavka 8. Zakona o državnim potporama («Narodne novine», broj: 72/13 i 141/13; dalje: ZDP), Agencija daje mišljenje na prijedloge propisa koji se odnose na državne potpore.

Slijedom navedenog, Agencija je radi davanja mišljenja izvršila uvid u odredbe važeće Uredbe kojom je u članku 2. točki 1. i točki 3. definiran pojam dug i potraživanje. Tako je dug određen kao svaka dospjela, a nepodmirena obveza prema državi, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja bi bila prihod državnog proračuna Republike Hrvatske, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim onih s naslova javnih davanja, izuzev naknada za koncesije.

Potraživanje je svako potraživanje države, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje bi bilo prihod državnog proračuna Republike Hrvatske, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim onih s naslova javnih davanja, izuzev naknada za koncesije.

Temeljem članka 2. stavka 1. podstavka 1. i podstavka 7. ZDP-a određeno je da je državna potpora stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe i/ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica Europske unije, u skladu sa člankom 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Korisnik državne potpore je svaka pravna i fizička osoba koja, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu, bez obzira na njezin oblik i namjenu.

Dakle, ukoliko korisnik odgode plaćanja, obročne otplate, otpisa ili djelomičnog otpisa duga, neovisno je li riječ o fizičkoj i/ili pravnoj osobi, ne obavlja gospodarsku djelatnost, mjere sadržane u Prijedlogu Uredbe ne bi se smatrale državnom potporom u smislu ZDP-a.

Međutim, u konkretnom slučaju korisnici mjera, u najvećem broju slučajeva smatrali bi se poduzetnicima, odnosno korisnicima državne potpore u smislu ZDP-a. Sve mjere koje predviđa Prijedlog Uredbe, a koje se odnose na odgodu i obročnu otplatu duga, te otpis ili djelomičan otpis potraživanja, u većini slučajeva, mogle bi se smatrati državnim potporama, jer se zaključuje da:

- otpis, djelomičan otpis i reprogram duga predstavlja stvarni umanjeni prihod državnog proračuna/proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave,
- mjere se određuju na selektivnoj osnovi odnosno odobravaju samo nekim poduzetnicima/korisnicima državne potpore, iz čega proizlazi da se ne radi o općoj mjeri usmjerenoj na sve poduzetnike u Republici Hrvatskoj, te na taj način samo pojedini poduzetnici stječu prednost na tržištu,
- mjera narušava ili bi mogla narušiti tržišno natjecanje,
- mjera utječe na trgovinu između Republike Hrvatske i država članica Europske unije.

Nadalje, u svezi članka 13. Prijedloga Uredbe, Agencija ukazuje da ukoliko korisnici kredita obavljaju gospodarsku djelatnost, sudjelujući u prometu roba i usluga, u tom slučaju korisnici kredita mogli bi se smatrati korisnikom državne potpore u smislu ZDP-a, a otpis kredita, odgoda plaćanja kredita, te otpis kamata u slučaju izvršenja jednokratne uplate glavnice duga mogli bi predstavljati državnu potporu.

Agencija također ukazuje kako od 1. srpnja 2013., kontrolu usklađenosti državnih potpora s pravilima o potporama, njihovu provedbu i nalog povrata, provodi Europska komisija.

S obzirom da je Agencija dala detaljno mišljenje na važeću Uredbu (klasa: 430-01/2013-07/026, Urbroj: 580-09-1/17-2013-02 od 21. ožujka 2013.), Agencija ovim mišljenjem, ponovo ukazuje na odredbu ZDP koja definira pojam državne potpore i korisnika državne potpore. U tom smislu Agencija naglašava kako se dodjela državnih potpora obavlja sukladno pravilima o državnim potporama, odnosno pravilima pravne stečevine Europske unije o uvjetima dodjele državnih potpora i propisa Republike Hrvatske kojima su prenesena pravila pravne stečevine o uvjetima dodjele državnih potpora.

Predmetno mišljenje, Agencija je donijela isključivo s aspekta propisa o državnim potporama.

S poštovanjem,

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.

Privitak:

1. Preslika mišljenja Agencije (klasa: 430-01/2013-07/026, Urbroj: 580-09-1/17-2013-02 od 21. ožujka 2013.).